

[Chr. Christiansen.]

den 30. November 1926, hvori denne Sag angaaende Statsbibliotekets Virksomhed er meget indgaaende behandlet. Det fremgaar tydeligt, at Flertallet af denne Kommission stærkt fremhæver Nødvendigheden af denne Overcentrals Opgaver som en af de allervigtigste for Statsbiblioteket. Skal Statsbiblioteket under de nuværende Forhold i første Række være Universitetsbibliotek, vil dette — det tror jeg i hvert Fald — betyde en Svækkelse af Funktionerne over for det folkelige Biblioteksarbejde, og det vil under de nuværende Forhold være katastrofalt. Derfor er hele Spørgsmaalet af megen Vigtighed for alt Folkeoplysningsarbejde i vort Land, og det var ønskeligt, om hele Spørgsmaalet om Overcentral for Folkebibliotekerne — ja, jeg tror, jeg kan sige ogsaa i Forbindelse med Oprettelsen af et fælles Studiekredsbibliotek — blev taget op til snarlig Løsning.

Til det forelagte Lovforslag vil jeg gerne knytte et Par Bemærkninger. Det indeholder ikke særlig vidtgaaende Ændringer. I § 2, Stk. a., bestemmes, at Biblioteket skal være kommunalt eller selvejende. Dog kan Ministeren gøre Undtagelser fra denne Regel. Jeg finder, at denne Ændring er paa sin Plads. Der findes i Øjeblikket kun ganske faa Biblioteker, der ejes af Foreninger, og som vilde rammes af denne Bestemmelse; men jeg tror, det vil betyde en Forbedring, og at det vil fremme det offentlige Præg, hvis vi genindfører denne nye Bestemmelse.

I Stk. a. er der endvidere foreslaaet en Ændring, som gaar ud paa, at for Biblioteker, der har Statstilskud paa 2 000 Kr. og derover, skal Biblioteksdirektøren i Henhold til Regler, fastsat af Ministeren, godkende Bibliotekarens Person, og det bestemmes endvidere, at for andre Biblioteker skal Styrelsen, forinden Bibliotekaren ansættes, indhente en Udtalelse fra Biblioteksdirektøren. Bestemmelser i denne Retning har tidligere været fremme, en af dem har endog været gældende Lov, jeg tror til 1931. Det forekommer mig ogsaa at være vigtigt, at vi søger at skaffe Forbedringer for de smaa Biblioteker i lige saa høj Grad, som det gøres for de store; det gælder om, at vi skaffer de bedste Bibliotekarere, hvad enten det drejer sig om smaa eller store Biblioteker, og der er næppe Tvivl om, at de nye Bestemmelser vil betyde en Højnelse af Kvaliteten af det Arbejde, der kan foregaa fra Folkebibliotekernes Side.

Til § 3 er der foreslaaet den Ændring, at et Bibliotek skal oppebære mindst 100 Kr.

i fast Tilskud for at faa Statstilskud. En Bestemmelse i denne Retning er kendt fra tidligere, i Øjeblikket skal der skaffes et stedligt Tilskud paa 75 Kr., saa nogen større Forandring er det ikke. Jeg tror, at denne Ændring vil betyde, at de stedlige Kræfter vil anstrenge sig endnu mere, og Resultatet vil da blive, at der bliver flere Penge at arbejde med i det enkelte Bibliotek. Der var maaske ogsaa fra nogle Sider Ønske om at gaa videre, jeg ved, at Biblioteksraadet har været inde paa at foreslaa, at det stedlige Tilskud skulde være 200 Kr. I øvrigt finder jeg Anledning til at pege paa, at Tiden maaske snart kunde være inde til, at der blev en fast Ordning, hvorefter Kommunerne ydede et fast aarligt Tilskud til det godkendte Bibliotek, udregnet efter Indbyggerantal — jeg tror, det vilde være rimeligt. Vi kender noget lignende fra den gældende Aftenskolelov, og jeg tror, det vilde have stor Betydning for dette Arbejde.

En anden ny Bestemmelse i § 3 angaar Børnebibliotekerne og gaar ud paa, at de faste stedlige Tilskud skal for Kommuner, hvor der findes Børnebiblioteker ved 4 Skoler og derover, udgøre mindst 100 Kr., for andre Kommuner mindst 30 Kr. pr. Børnebibliotek. Det er en god Bestemmelse, men den betyder, som det nævnes i Bemærkningerne til Lovforslaget, en Forhøjelse af Statens Tilskud paa 250 Kr.

Der foreslaas i det foreliggende Lovforslag ikke nogen Ændring i den gældende Tilskudsordning, hvorefter der ydes et Grundtilskud, der i Forhold til de faste stedlige Tilskud i det forløbne Aar udgør 80 pCt. af indtil 15 000 Kr., 40 pCt. af de næste 10 000 Kr. og 20 pCt. af de faste stedlige Tilskud ud over 25 000 Kr. og derover. Jeg gør dog opmærksom paa, at Procenttallene er henholdsvis 72, 36 og 18 paa Grund af den Nedskæring, som foretoges for nogle Aar siden. Men jeg vil benytte Lejligheden til indtrængende at henstille til den højtærede Minister at overveje, om der ikke er en Mulighed for, at Bibliotekerne kan faa de 10 pCt. tilbage. Det vil betyde en stor økonomisk Lettelse for alle Folkebibliotekerne.

I § 6, Stk. a., er der indført en mindre Ændring fra den gældende Lov. Det bestemmes her, at Lokaleværdien (inklusive Lys og Varme) kan højst beregnes til samme Beløb som de samlede kontante stedlige Tilskud. Selv om denne Bestemmelse vil ramme nogle Biblioteker, som yder et for ringe kontant Tilskud, set i Forhold til den beregnede Lokaleværdi, tror jeg